

Länsstyrelsen Norrbotten
norrboten@lansstyrelsen.se

2013-09-23

Missiv, Dnr. 539-7326-2013

REGIONAL VATTENFÖRSÖLJNINGSPÅN FÖR NORRBOTTENS LÄN

Finsk-svenska gränsälvscommissionen ger följande synpunkter för vattenförsörjningsplanen som Länsstyrelsen Norrbotten presenterat för att trygga en långsiktig dricksvattenförsörjning i länet.

I detta planeringssskede har inte alla kommuner vid Torneälven deltagit i arbete. Kiruna, Pajala har haft sina representanter vid arbetsmöten, vilket är positivt men för ett täckande uppdaterad bild skulle alla kommuner delta i sammansättning av underlaget och i åtgärdsplaneringen i senare skede. För de kommuner med problem med vattenkvalitet eller avsevärt läckage i ledningarna är det viktigt att förbereda planer och finansiering för nödvändiga åtgärder som inom vattenförsörjningen kräver både tid och avsevärda finansiella medel.

Vid Torne älv borde också Övertorneå och Haparanda vara inkluderade i en regional vattenförsörjningsplan och söka partners och möjligheter för ökat samarbete från grannkommunerna i Sverige och till och med i Finland. Med tanke på samarbete över gränsen borde man ta hänsyn till kommunala och regionala planer i båda länder som handlar om vattenförsörjning i helhet, inklusive avlopp samt gå igenom markanvändningsplanerna.

Geologisk kartmaterial (t.ex. om vattenförekomster) från gränsländerna var inte tillgänglig för planen. Den information finns hos den finska regionala myndigheten Laplands närings-, trafik- och miljöcentral.

laktagelse borde riktas för förbättringa av reservvattenförsörjning för säkrare vattenförsörjning i samhällen. Genomförbar dricksvattendistribution vid nödsituationer beror på vattenreservers produktivitet, användbar materiel, den praktiska distributionsresursen inklusive möjligheter för informationsspridning vid nödsituationer, samt logistik och tillgänglighet av kunnig personal och styrning av situation enligt förberedda planer.

I olika framtidsplaner för Norrbotten har mål om transportkorridor lyft upp. Vattenförsörjning och vattenskydd borde iakttas också med tanke på sådana framtidsplaner i området.

Inom de kommunala vattennätverken borde man fokusera på läckvattenproblem och resurser för saneringen, både för dricksvatten- och avloppnätverken.

Arbete med att fastställa vattenskyddsområden för vattentäkt som är viktiga för vattenförsörjning borde påbörjas så att dem kunde noteras vid markanvändning och andra projekt som kan ha påverkan på vattenkvalitet i framtiden.

Den påverkan som klimatförändringen i norra latituder orsakar i form av ökat nederbörd, ökad tillrinning, ämnestransport, utsläpp av avlopp, erosion och förändringar i vattenkvalitet samt ökad risk för översvämningar utmanar vattenförsörjningen och kräver för resurser och samarbete mellan kommuner och myndigheter för att behålla vattenkvalitet i älvarna på bra nivå eller nå bra nivå, vilket är målet enligt vattenramdirektiven.

Nuvarande industriella storskaliga verksamheter och potential för ökad verksamhet i avrinningsområdet i bägge sidor älven ställer krav för uppföljning och uppdatering av planer, översyn och tillståndsvillkor för att förebygga och minimera risker för vattenförekomster och från gränsälvskommisionens synvinkel för Muonio och Torne älvar och kustområdet närmast älvmynningen.

För att kort jämföra Norrbotten vattenförsörjningsplan med den regionala vattenförsörjningsplaneringen i Finland har man där ofta lett planeringsarbete från den regionala myndighetens initiativ tillsammans med kommunerna, som vid arbetsgruppsmöten och under planeringens gång får information, får byta information, kan hitta nya samarbetsmöjligheter och lösningar i öppen dialog som den regionala myndigheten uppmanar till. Delaktighet och samverkan i processen samt stöd från myndigheten från början till slut och vidare i verkställandet av valda åtgärder visar sig producera uppdaterade kommunala vattenförsörjningsplaner som man tar i bruk och som förverkligas i praktiken. Oftast i denna regionala planering hör vattenförsörjningen som helhet till, med inventarier om vattenförekomster, dricksvattenförsörjning, avlopp och reningsverken samt dagvatten - och för dem beskrivs det nuvarande läget, mål och åtgärder.

För Torne älv har man dialog till exempel om översvämningsfrågor mellan Sverige och Finland. Inom vattenvårdsarbete förbereds nu ett gemensamt internationellt vattenvårdsområde som förutsetts i ramdirektiv för vatten för länder som delar ett gemensamt gränsvattenområde.

Johan Antti
ordförande

Timo Jokelainen
vice-ordförande

Virve Sallialmi
sekreterare